

Jutranja izdaja.

196. številka.

V Ljubljani, v četrtek, dne 28. julija 1910.

Cena 4 vinarje.

Letnik XLIII.

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
" 6—	
" 3—	
" 1-10	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pesamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
" 9—	
" 4-50	
" 1-60	
Za inozemstvo celo leto	28—

Upravništvo: Knaflova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Zborovanje socijalno - političnega odseka na Dunaju.

Dunaj, 28. julija. Včeraj se je ustal pod predsedstvom Bošeka permanentni socijalno - politični odsek državnega zbora k seji, da se posvetuje o zakonu glede bolniškega zavarovanja.

Bolniško zavarovanje uslužencev.

Dunaj, 28. julija. Včeraj so prisla v parlament odposlanstva državnih zvez raznih zasebnih uslužencev, kakor državne zveze bančnih uradnikov, tehničnih uradnikov, odvetniških in notarskih uradnikov, trgovskih uslužencev itd., da bi posebno posredovali pri članih socijalno - političnega odseka radi nanovo predlaganega zakona glede bolniškega zavarovanja zasebnih uslužencev. Med drugim so poslanci predeličili članom odseka, kako bridko jih zadene razne določbe predlaganega zakona, kakor nameravana odtegnitev zdravnikov in zdravil. Odposlanci so opozarjali tudi na bridko določbo nameravanega zakona, da se v postavnem roku, to je skozi šest tednov od nastopa bolezni naprej, v katerem času smejo zahtevati sicer od službodajalca polno plačo, ne izplačajo nobene bolniščine. Poslanci so depacijam obljubili, da se bodo zavzeli za njih težnje.

Šolske potrebščine na Češkem za leto 1911.

Praga, 28. julija. Češki deželnini odbor je razpravljal v včerajšnji svoji seji o proračunu za leto 1911 glede rednih šolskih potrebščin. V proračun je sprejetih 43,213.570 K, torej za 600.083 K več, kakor leta 1910. Za učiteljski penzijski fond je sprejeta v proračun vsota 5,160.000 kron, torej za 617.000 K več, kakor za leto 1910.

Čehi na Nižje Avstrijskem.

Poštorna, 28. julija. V nedeljo se vrši tu velik shod, ki se bo bavil s položajem, ki je nastal vsled demisije večine čeških občinskih odbornikov. Poslanci vseh čeških strank se shoda udeleže.

Dr. Salm odložil mandat.

Brno, 28. julija. Poslanec dr. Salm je naznanil eksekutivi češke ljudske stranke, da radi po zadnjem govoru dr. Stranskega nastalega položaja odlaga svoj mandat in ga daje na razpolago stranki.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo.

Belgrad, 28. julija. Včeraj zvečer so podpisali obojestranski odposlanci obvezni zapisnik glede trgovinske pogodbe med Avstrijo in Srbijo.

Ogrski državni zbor. — Razprave o rekrutnem kontingentu.

Budimpešta, 28. julija. Na dnevem redu včerajšne seje državnega zbora je bila razprava o rekrutnem kontingentu. Pozornost je vzbudil govor hongvedskega ministra Haza-ja, ki je izjavil, da je upeljava

dveletne vojaške službe potrebna, kar pa bo imelo za posledice višje izdatke za vzdrževanje vojske. Hongvedski minister je povdarjal, da je armada integrirajoči del naroda, ter opozarjal na nevarnost, ako bi se za Ogrsko hotelo imeti samo svoje ogrsko vojaštvo. Sedanča vlada stoji glede armade na programu deveterih bivših liberalne stranke. Hongvedskemu ministru je odgovarjal grof Apponyi, ki je dokazoval, da ravno integrirajoča odvisnost armade od naroda na Ogrskem ni dana. To je tudi provzročevalo, da so se ogrski državni poslanci vedno tako težko odločili za dovolitev vojaškega kredita. Regulirati je treba razmerje med kraljem in narodom tudi glede armade. Na to je bil rekrutni kontingenč z veliko večino sprejet.

Budimpešta, 28. julija. V nadaljnji razpravi včerajšnega državnega zbora se je obravnavalo o inartikulaciji trgovinske pogodbe med Avstrijo in Romunsko. Grof Caroili je zahteval v imenu agrarcev razne kompenzacije.

Hrvaška banska kriza rešena.

Budimpešta, 28. julija. Banska kriza je danes toliko, kakor rešena. Srbsko - hrvaška koalicija je k pustljivostim pripravljena in gotovo opusti po došlih poročilih od svoje zahteve, da se mora odstraniti načelnik pravosodja, Aranicki, iz službe.

Nemški državni tajnik v Marijinih varih.

Marijine vari, 28. julija. Nemški državni tajnik Kiderlen-Wächter je dospel včeraj zjutraj semkaj. Dopoldne ob 10. je imel konferenco z avstrijskim zunanjim ministrom grofom Aehrenthalom. Kiderlen-Wächter je gost občine Marijine vari.

Lvovski akademični senat proti Rusinom.

Lvov, 28. julija. Akademični senat tukajšnjega vseučilišča je sklenil proti rusinskim dijakom protest, ki kažejo proti poljski naklonjenosti črno nehvaležnosti. V znak, kako zelo so Poljaki naklonjeni Rusinom, je akademični senat v svojem protestu reasumiral tudi sklep, s katerim se nastavlja nekega Rusina kot docenta na lvovski univerzi.

Borzno poročilo.

Dunaj, 28. julija. Četrletna bilanca trusta za jeklo je napravila na vse avstrijske borze ugoden vtisk. Smatrat se sme, da je New York najhujše že prestal in se živahnost borz zopet dvigne. To pričakovanje je pred vsem uplivalo na vrednost amerikanskih papirjev, ki so se pričeli zopet dvigati. Tudi v vseh ostalih borznih trgovinah je opažati odločne stalne tendenze. Alpinke in pa akcije državnih železnic, kreditne akcije in Rimantariane akcije se dvigajo na kvišku. Zlasti pa so se dvigale akcije zemljiškega zavoda (bodenkreditke). Rente pa so trpele pod mnogotero realizacijo.

Protiangleško gibanje v Egiptu.

London, 28. julija. Poročila iz Aleksandrije prinašajo vesti o protiangleški propagandi egiptovskih nacionalistov. Razpoloženje za greys je v glavnem oslabljeno. Redni odnosa pa še niso nastopili in tudi ne bodo tako hitro, temveč še tedaj, kadar se sedanj angleški provizor izreče za permanentnega. Mohamedanci se bodo uklonili v definitivum. Tako dolgo pa, dokler bo obstajal samo provizor, političnega miru ne bo.

Spor med Turčijo in Grško.

Carigrad, 28. julija. Porta je opozorila signatarne velesile na možnost Venezelosove kandidature v grško narodno skupščino, ter izjavila, da nikakor ne more trpeti, da bi bila Venezelos, ki je član kretške vlade. obenem tudi poslanec grške zbornice.

Carigrad, 28. julija. Tukajšnji listi trdijo, da bi pomenila kandidatura in izvolitev Venezelosa v grško narodno skupščino casus belli.

Bolgari na Turškem.

Carigrad, 28. julija. Porta je odgovorila na korake bolgarskega poslanika Sarafova glede tega, ali se smejo vrniti iz Makedonije na Bolgarsko pribrežali Bulgari, da jim je povrat dovoljen, ako izroče orožje. Na vprašanje, koliko je resnice na vseh, ki so jih raztrošili ubežniki o krutem postopanju turške vlade z Bulgari v Makedoniji, je dobil poslanik zelo previden odgovor.

Kdo je provzročitelj reakcijonarne zarote na Turškem.

Carigrad, 28. julija. Tukajšnji listi trdijo, da je prava provzročiteljica zarote proti Mladoturkom hči bivšega sultana Abdul Hamida, princesa Šadije. Navedena princezinja se je namreč hotela omožiti z nekim majorjem, kar pa je mladoturska vlada ni dovolila. Zaroto je osnova na radi tega v namenu, da z njo odpravi mladotursko vlado. Policija še nadalje zapira osumnjene člane zarote in je tako včeraj aretovala nekega jako uglednega carigrajskega odvetnika, ko se je ta ravnov nahajal v nekem kabaretu. Stara turška spionажa je zopet v bujnjem cvetju.

Turška mornarica.

Carigrad, 28. julija. Turška vla- da dementira vesti, da je kupila v Nemčiji dreagnaugh. Pač pa je na- ročila na Nemškem dve oklopni.

Kako se na Ogrskem razumeva sloboda delavstva?

Arad, 28. julija. Na nekem pose- stvu v bližini mesta se je obotavljalo 25 mlatičev še nadalje delati. Zaradi tega jih je obsodil veliki župan na 25 dni zapora.

Z gobami zastupljena rodbina.

Breslava, 28. julija. Tukaj je zbolela celo rodbina, ker je včivala strupene gobe. Dva otroka sta na za- strupljenju že umrli. Da bi rešili ostalih 5 članov rodbine, zelo dvo- mimo.

Španska proti samostanom.

Dunaj, 28. julija. Iz Madrixa se javlja, da je španska vlada obvestila 300 samostanov, da jih bo s 1. decembrom zaprla, če ne zaprosijo za špansko državljanstvo.

K atentatu na bivšega španskega ministrskega predsednika Maura.

Madrid, 28. julija. Bivši ministrski predsednik vsak čas ozdravi. Napadalca bo zagovarjal slovenski sovjisti Igleria.

Vstaja na Kubi.

Pariz, 28. julija. Iz Havane se poroča, da je vstaja na Kubi že izbruhnila.

Letošnji angleški manevri na morju.

London, 28. julija. Letošnji angleški morski manevri se bodo vršili ob udeležbi kralja Jurja v velikem štalu. 300 velikih vojnih ladij se udeleži glavne manevrske bitke. O manevrih se ne smejo izdati nobena podrobna poročila.

Uradni dementi.

Berlin, 28. julija. Vesti o uporu mornarjev na vojni lagji »Blücher« se oficijalno dementirajo.

Morilec dr. Crippen.

Dunaj, 28. julija. K ministerijozni aferi dr. Crippena se poroča iz Londona, da se splošno obsoja londonsko policijo, ki je izdala javnosti, da se nahaja dr. Crippen na parniku »Montrose«. Če ima dr. Crippen kaj prijateljev, ga lahko s pomočjo brezžičnega brzojava obvestijo o nevarnosti, ki mu preti. — Družba, katere last je parnik »Montrose«, je izjavila, da njen kapitan nikakor ni mogel samovoljno dr. Crippena aretovati, še manj pa, da bi bilo dopustno, da bi prišel sredi morja na ladjo detektiv in dr. Crippena takoj mogel aretovati.

V Galiciji ni kolere.

Lvov, 28. julija. V neki galiciji vasi je nenadoma zbolelo in umrlo več ljudi. Sumilo se je, da so oboleli na koleri. Bakteriologična preiskava pa je dognala, da niso oboleli na koleri.

Bankir Rochette obsojen.

Pariz, 28. julija. Po 35dnevni obravnavi je bil včeraj obsojen znani bankir Rochette, zaradi katerega se je toliko prahu dvignilo, pred tukajšnjim sodiščem radi poneverjenja in radi drugih proti drugim bančnim družbam storjenih pregrevškov na 2 leti zapora in na 3000 frankov globe.

Konkurz akcijske družbe.

Dražane, 28. julija. Tukajšnja akcijska družba za zrakoplovstvo je prišla v konkurst. To je najnovejši konkurst v Nemčiji.

Banka v konkuru.

Portmont, 28. julija. »Niederdeutsche Bank« je prišla v konkurst. Ravnatelj Ohm je aretiran. Na tisoče ljudi oblega bančno poslopje in zahteva izplačilo vlog. Akcije banke se prodajajo za kurz 9%.

Katoliški duhovnik o katoliškem časopisu.

Če kdo, mi Slovenci lahko na svojem telesu opazujemo vso propadlost in nizkotnost klerikalnega takozvanega katoliškega časopisa.

Sredstva njihove borbe so laž, obrekovanje in zavijanje. Ničesar jim ni sveto, kar ne služi njihovim namenom, vse potegnejo v blato, vse polijejo z gnojnicami svoje hudočnosti in zlobe.

Privatno, rodbinsko življenje to jim je objekt, ki ga najraje izrabljajo v svoje umazane svrhe.

Rodbinske vezi zanje ne obstajajo. Če jim kaže, naščuvajo ženo proti možu, starše proti otrokom — vse po načelu: »Omnia restaurare in Christo.«

V tem znamenju delujejo za preporod v »Kristusu - kralju« in za povrnitev k »odrešeniku sveta.«

In s tem svojim delovanjem so srečno dosegli, da je že do skrajnosti zastrupljeno vse naše javno življenje.

Medsebojna znosljivost, prijateljstvo, spoštovanje drugega pred drugim, vse to je izginilo iz naše družbe. In vendar so ta čuvstva podlaga človeške družbe, predpogoj napredka in razvoja!

Brez medsebojnega spoštovanja, brez prijateljstva in tolerance si ni moči misliti uspešnega razvoja niti tega, niti onega naroda.

In če je oznanjanje najgadnejšega verskega fanatizma, najodurnejše verske intolerance kakšnemu narodu v škodo, je to za nas Slovence naravnost pogubno.

Narod mal smo, gospodarsko še nezadostno razvit, zato bi potrebovali mirnega razvoja.

Ne mislimo razvoja brez notranjih borb: saj je v borbi življenje. Toda te borce ne smejo prekoracičiti meje dostojnosti, poštenja in morale, te borce morajo biti bolj tekma, kdo bo več storil za narod in kdo bo mu več koristil.

Seveda klerikaleci niso za ta način bojevanja, ker so se že pregloboko pogreznili v blato, iz katerega se ne morejo več izkopati.

Vprašanje je seveda, ako bodo bralec klerikalnih listov imeli vedno »dopadenje«, če se bo vedno postavljal pred nje skleda s smrdečo gnojnicico?

Menimo, da se bo tudi v vrstah klerikalcev pojavila reakecija, ki bo odločno zaklical raznim katoliškim šmokom: Do tu in ne dalje!

Med nemškimi klerikali je že opažati to reakecijo.

Več odličnih katoliških mož se je že javno izreklo za to, da bo treba

nemško katoliško časopisje temeljito »restavrirati«, ako se hoče, da bo služilo svojemu namenu. Na čelo teh mož se je postavil eden izmed najboljših nemških klerikalnih časnika, jezuit pater Grund.

Pater Grund je nedavno tega pisal v »Vos. Zeitung« o katoliškem časopisu in ta pater je izrekel o klerikalnem časopisu tole uničujočo sodbo:

»Priznati moram, da so katoliški časopisi vobče najslabši. Imam o tem poročila malodane z vsega sveta. Glavna napaka katoliških listov je: sirovost, osebni napadi in zavijanje, ogrnjeno v plašč sofizmov.«

V teh listih je sploh vse pretirano, povečano ali naravnost zlagano. Tako se ne brani katolicizem! Napsotno, katoliški listi bi se morali pred vsemi odlikovati z nobleso svojih izrazov, z objektivnostjo in resnice.«

Priporočamo »Slovencu« in listom njegove baže, naj si zapisejo za uše te zlate besede patra Grunda in naj se tudi ravnajo po njih.

Res je, da tudi mi ne vodimo borbe z rokavicami, toda vsak nepristranski človek mora priznati, da je način naše borbe daleko bolj pošten, da je naša polemika od klerikalne neprimerno dostojnejša, ker ji manjka predvsem žela tiste infernalne zlobnosti, ki hoče vsako še tako dobro stvar, ki izvira od nasprotnika, obdati s kipi blata in gnoja.

Sicer pa, kakor se kriči v les, tako odmeva iz njega.

Baron Schwarz proti »Slovenskemu Narodu«.

Obravnava na ovadbo deželnega predsednika barona Schwarza proti odgovornemu uredniku »Slovenskega Naroda« radi prestopka po § 11. tiskovnega zakona bo danes ob 9. dopoldne pred okrajnim sodiščem. Zeleli bi, da bi prišel k tej obravnavi sam baron Schwarz. Toda mož je strahopetec, zato se ni nadejati, da bi se ojunačil in prišel k obravnavi, ki jo je povzročil s svojo ovadbo.

Deželni odbor za šulferajnski zavod.

Včeraj smo pribili, da je dovolil deželni odbor 800 K podpore nemškemu društvu »Schutzenverein« v Šiški, ki ga vzdržuje nemški šulferajn. Ker smo povedali resnico, ki navadno oči kolje, je »Slovenec« ves iz sebe. Ker mu pa nedostaje argumentov, da bi ovrgel našo trditev, psuje po svoji stari navadi, kakor kak hribovski žganjar. Toda s psovanjem se ničesar ne ovrže, še manj pa dokaže. Dejstvo je, da zavod grofice Auerspergovne zasleduje germaniza-

torske tendence. Otroci, ki so v tem zavodu, se vzgojujejo v strogi nemškem jeziku. Slovensko se govori v tem »zavodu za otroško varstvo«, kar pravi »Slovenec«, samo toliko, kolikor je nujno potrebno. Slovenko se govori samo z otroci, ki ne razumejo nemški, a to samo prve tedne, zakaj »v najplemenitejšem duhu krščanske ljubezni ustanovljene zavod« skrbijo v prvi vrsti za to, da njemu izročeni otroci čim najprej pozabijo svoj materni jezik in se priuče nemškega. To je fakt, ki ga nihče ne more ovreči in ki ga lahko podpremo tudi z dokazi, če je treba. Imamo jih na razpolago dovolj! Ta kisto pa tudi lahko dokažemo, da so slovenski otroci, prišedši iz zavoda, skoro pozabili svoj materni jezik in da so dosledno blebetali neko čudno nemško mešanico. Torej dejstva govore, da je zavod v Šiški čisto navadna ponemčevalnica, ki je tem nevarnejša, ker vceplja otrokom nemški duh že v najnežnejši dobi. Če se je deželni odbor natančno informiral o razmerah, kakor zatrjuje »Slovenec«, a ni videl resničnega položaja, potem moramo le reči, da se ni natančno informiral, ali pa ni hotel opaziti tega, kar vidi sicer vsakdo, ki nima mrene na očeh. Ako bi se bil slavni deželni odbor informiral tako, kakor bi bilo potreba, potem bi moral tudi izvedeti, da ta zavod podpira, da vzdržuje nemški šulferajn. In da šulferajn ne meče denarja skozi okno za zavode, ki nimajo ponemčevalnih smotrov, to je več kakor jasno. »Slovenec« pozivamo, naj nam odgovori točno in jasno, ali podpira šulferajn društvo »Schutzenverein« ali ne? Odgovorite z ne, ako morete? Ako pa šulferajn faktično podpira šišenski »zavod za otroško varstvo«, in to trdimo mi z vso odločnostjo, potem je za vsakega poštenega Slovence jasno, da je klerikalni deželni odbor — in naj je bil to vezan storiti vsled pogodbe s »Kranjsko hranilnico« ali ne, storil neodpušten, grd naoden greh, da je naklonil podporo takemu zavodu. Basta!

Slomškarji — protialkoholiki.

Slomškarji razpošiljajo učiteljem pisma, v katerih jih vabijo, naj pristopijo v učiteljsko protialkoholno zvezo. Borba proti alkoholu je nam simpatična in naravnost potrebno je, da se protialkoholno gibanje zanes v najširše plasti našega naroda. Vendar pa je po našem mnenju treba, da se zlo zgrabi pri korenju. Treba je predvsem skrbeti za to, da se pritegne antialkoholnemu gibanju prečista naša duhovščina, ki je žalibog

zelo, zelo vdana alkoholnim ekscesom. In to je koren vsega zlega, saj je znano, da besede mičajo, zgledi pa vlečejo. Duhovščina ima največji vpliv na ljudstvo. Ako ta daje tako mikaven zgled v pigančevanju, kako se more potem od ljudstva zahtevati, naj bo vzdržno?! Ljudstvo pač v vsem in vsakem posnema svoje vzore, svoje dušne pastirje. Zato bi mislili, da bi bili Slomškarji bolje storili, ako bi se bili obrnili s svojim pozivom na svoje protektorje — duhovnike, ne pa na ubogo paro — učitelja, ki ima par vinarjev jedva za skorjico kruha, nima pa sredstev, da bi se udajal alkoholnim ekscesom.

»Slaščičar« Viktor Gärtner.

Včeraj je dal mestni magistrat uradno zapečatiti delavnico slaščic, v kateri je pridobilslaščice prodajalec slaščic Pred Škofijo, pek Viktor Gärtner. Iz obrtnih ozirov se je Gärtnerju zaprl lokal, ker on nima obrtne pravice za izdelovanje slaščic in je le pek. On se za obrtne predpise ni čisto nič brigal in je stal na stališču, da dela v svoji hiši v Kolezijski ulici št. 4, kar on hoče. Obrtna oblast ga je radi tega že petič kaznovala in mu sedaj zapretila, da pri prvem zopetnem prestopku izgubi še obrtne pravice za pekarijo. Vse to je več ali manj obrtna zadeva, ki javnost interesira le v toliko, da vidijo slaščičarji, ki imajo obrtne pravice, in ki so se opetovano pritoževali čez Gärtnerja, da je mestni magistrat kar najbolj radikalno posegl v nepočitavo gnezdo nepoboljšljivega Gärtnerja. Za pouk širše javnosti in v svarilo vsem ljubljanskim slaščičarjem pa so zdravstvene razmere, ki so se našle pri reviziji Gärtnerjeve delavnice slaščic. Cel obrat je bil naravnost gnusen, stene delavnice zanemarjene in nesnažne. Orodja niti en komad ni bil čist in tak, da bi popolnoma odgovarjal predpisom. Tržno nadzorstvo je zasledilo med njim tudi tako, ki je zdravju škodljivo. Omela namreč so bila tako zanemarjena, da se je na njih napravil zeleni volk. C. kr. preizkuševali v Gradeu je to potrdilo in napravilo proti krivev pri c. kr. sodišču ovadbo. Pričominjati je, da je izdeloval Gärtnerjeva, ne da bi bil njegov lokal za to komisionalno ogledan. V njem pa so bili opetovano taki zdravstveni nedostatki, da je moral mestni magistrat ta lokal tudi iz zdravstvenih ozirov zapreti. Zadnji čas je, da je doletela Gärtnerja zasluzena kazzen. Mestni magistrat je še premilo postopal, če ga je sedaj že petič kaznoval, ne da bi mu že odvzel obrtne pravice za pekarijo, ki jo je tako nesramno zlorabil. Višek brezvestno-

LISTEK.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
(Dalje.)

XIII.

V sami srajeti je Angelik sedel na postelji v svoji skromni podstrešni sobi ter z intenzivnim zanimaljem ogledoval svoje gole noge. Ta dan je prišel prvič do spoznanja, da so njegove noge kosmati kakor njegova vest, in to mu je dalo zaupanje, da bo naposled vendar premagal vse težave, zavzel vse barikade, ki jih je usoda napravila na potu njegovega življenja, ter dosegel cilj svojih stremljenj: bogastvo in Špelico.

Prestrel je bil dvakrat in trikrat svoje imetje in uspeh tega štetja je bilo spoznanje, da njegova imovina čudovito hitro gineva in da bo treba dobiti izdaten vir dohodkov.

»Če bi šlo tako naprej, bi se moral nazadnje še res kakega poštenega dela prijeti,« je slabovoljno govoril sam s seboj. »To bi bilo tako neprijetno. Posebno zdaj, ko moram odgnati onega starega Lahu, ki zapeljuje Špelico. Z delom ni še noben človek prišel do bogastva. Ruda, goljufija tebe redi« bi bil moral peti Vodnik, ki je tudi kuto slekel in potem imel tako srečo, da je postal velik gospod. Če je izkoriščanje človeške neumnosti goljufija — pa naj

bo. Jaz drugega nič ne znam kot babnice za norca imeti — si bom pa s tem služil kovanu rudo.«

Ta samogovor je le sumarično izrazil, kar je Angelik že prejšnji dan započel pri usmiljeni vdovi, ki mu je bila tako prijazno pomagala iz velike stiske s tem, da mu je posodila par hlač. Vdova, ki je bila sicer stara že kakih petdeset let, je pa kraj vse svoje pobožnosti in vzlike svoji starosti imela še trenotke jako človeških hrepnenj. To je Angelik spoznal takoj pri svojem prvem obisku, ko je vdovi vrnil posojene mu hlače, in ker je pri ti priliki tudi izvedel, da ima vdova nekaj premoženja, da ima še več prijatelje, katerih slabše polovice že spe večno spanje ter končno dognal, da se vse to ženstvo tudi najživahnejše zanima za loterijo, je po resnem preudarku napravil natančen načrt za svoje nadaljnje postopanje ter si obetal, da svojih moči in svojega časa v krogu teh vodov ne bo zaman trosil.

Za ta popoldan je bil določen prvi sestanek povabljenega ženstva pri njegovi vdovli znanki, toda Angelik si je že v naprej izgovoril, da se bodo nadaljnji sestanki vršili zvezcer, ker se mu je zdela tema pravnejša za njegove namene.

Dopoldanski čas je porabil za pozivedovanja po grofu Panigaju. Oblezel je različne hiše v Gosposki ulici, koder je stanovala Adelgunda, in eksaminiral različne ženske, ki jih je poznal še izza časa, ko je bil ka-

pucin, ki pa njega v meščanski obleki in brez brade niso spoznale. In ker je bila Adelgunda pri požrnih ženskah znana kot ubegla nuna in že vsled tega pri njih slabo zapisana, je Angelik izvedel strahovite stvari o njenem početju. Toda vse to ni zmanjšalo njegove ljubezni do Adelgunde, pač pa povečalo njegovo sovraštvo do grofa Panigaja.

»O, nebeški oče, je prosil v svojem srcu, »daj mi zgovornost sv. Polikarpa, ki je znal tako grozovito zmerjati, da je njegovo ime z zlatimi črkami zapisano v zgodovini duševnih velikanov naše cerkve. In daj mi moč tistega angela, ki ga je sv. Janez videl na Patmosu, ko je od hudiča obsedenega lintverna ob tlačil, ga zvezal, ga vrgel v strahovito brezno in to brezno zapečatil. Te lastnosti mi daj, nebeški oče, da bom primerno obračunal s tistim starim Lahom, ki mi je zapeljal mojo Špelico.«

Ko je Angelik dokončal ta goreči samogovor, si je naročil v »Peklu« dobro kosilo. In ker ni imela melanholija njegove duše nobenega vpliva na poželjenja njegovega želodca, je zavžil svoje kosilo z običajnim tekom, ki ga je framazonko navdahnjeni gostilničar v duhu imenoval kapucinsko požrešnost. Ko je bil Angelik tako sit, da je komaj dihal, je porinil krožnik z ostanki od sebe in iskreno zavzdihnil:

»Oh, zakaj nisem afna! Ta ni nikoli sita. Jaz bi prav rad še kake

tri ure jedel, če bi imel le kam devati.«

Gostilničar se je na to priznanje njegove kuhinje revanžiral Angeliku s tem, da mu je dal na razpolaganje zobotrebec ter ga prijateljsko podučil o porabi tega instrumenta. Angelik mu je bil za to prijaznost prav hvaležen.

»Tako — tako,« je rekel na gostilničarjev poduk. »Lejte, lejte, kaj si ljudje vse izmislijo. In skoro čisto nov je ta zobotrebec.«

»I, kajpak,« je dejal gostilničar. »Samo pri dveh mizah so ga rabili.«

»Pa je res nekaj izvrstnega tak zobotrebec,« je menil Anglik. »V kloštru smo si zobe z vilicami trebili. To je pa tako nevarno, posebno če je človek nekaj pil. Nekoč smo imeli gvardijana, ki se mu je po košilu vedno roka tresla, in ta je imel večkrat tako opikan jezik, da ga je moral celo uro iz ust moleti in z vodo prati, da je rane hladil.«

Popolni uspeh, ki ga je gostilničar dosegel s svojim civilizatoričnim poskusom, je vzbudil njegovo častilakomnost in storil je še daljnji korak ter poskusil Angeliku dopovedati, da riganje po obedu vsaj v javnih lokalih ne velja več za lepo navado, kakor je to bilo v starih krščanskih časih, namreč pred prihodom Francuzov. Toda v tem oziru pri vsi svoji zgovornosti ni mogel prepričati Angelika.

(Dalje prihodnjih.)

sti Gärtnerjeve pa je nesnaga, ki je nakopičena v njegovi delavnici. Če je izdelovalec slaščic, ki je po poklicu pek, tako nemaren, da dela z orodjem, na katerem se je napravil zdravju tako škodljivi zeleni volk, potem pač zasluži, da se ga brezobirno kaznuje.

Nrvosten atentat v Trnovem?

Z Reke poročajo:

Te dni je bila v tukajšnjem bolniču sprejeta Alojzija Potešan, doma iz Trnovega pri Ilirske Bistrici, stanujoča v Mali Bukovici. Ko jo je zdravnik dr. Lazzarini preiskal, je konstatal, da ima težko spolno bolez. Na vprašanje, kje je dobila to bolezen, je Alojzija Potešan, ki je dokaj krepka 30letna žena, pripovedovala to-le: Jaz sem omožena in mati enega deteta. Moj mož je že tri leta v Ameriki. V mojem domačem kraju se nahaja opekarica, katere ravnatelj je nek Madžar. Ta človek se mi je že leto dni približeval, iskal je prilike, da bi se z mano razgovarjal in je semtretje prišel tudi v mojo hišo. Pred nedavnim časom me je zopet obiskal v mojem stanovanju ter naročil vina. Razgovarjajoč se o tem in onem, mi je vedno prigovarjal, naj pijem. Imam sama doma vino in nimam navade, da bi se napila preko mere. Toda tistega večera sem podlegla njegovemu prigovarjanju ter se opijanila. Ko je Madžar videl, da je deloma dosegel svoj namen, mi je jel staviti nesramne ponudbe. Jaz sem se upirala, kolikor je bilo v mojih močeh, ter se branila pred njegovimi napadi. Končno se mu je vendarle posrečilo, da me je spravil v tak položaj, da me je lahko zlorabil. Kaj se je dalje zgodilo, ne vem. Drugi dan sem čutila silne bolesti v spodnjem delu telesa. Tako me je prevzel strah, da me je ravnatelj skužil. Zato sem mu sporočila, da je zakrivil nečloveško dejanje, da me je na tak način zlorabil, in da naj bo pripravljen na posledice. Moja bolezan se je vedno hujšala, da sem bila končno primorana iti k zdravniku. Obrnila sem se na dr. Perišića, ki me je preiskal ter mi povedal, da imam nevarno spolno bolez. Na to mi je nasvetoval, naj se brez odlaganja napotim v bolnico. Uprava bolnice je vso stvar prijavila redarstvu in oblast bo storila vse, da ta zagonetni slučaj pojashi. Stvar je namreč lahko resnična, lahko pa je tudi, da si je Alojzija Potešan dogodek izmisnila, da bi s tem opravičila svojo nevezstvo. Sicer pa pripovedujejo organi, ki so jo zaslišali, da je napravila nanje vtisk, da se ne laže. Kaj je na stvari, bo sedaj dognala sodna preiskava, ki je, kakor nam poročajo, že uvedena.

Tatvina.

Včeraj med 12. in 2. uro je prisel dosedaj še neznan tat v trgovino Josipa Sameca v Šelenburgovi ulici št. 6 in mu ukradel iz nezaklenjenega predala 722 K v bankovcih po 100. 20 in 10 K. Po storilec policija marljivo pozivuje.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Telesna dela usmiljenja. Rafael Potisek, gostilničar v Medvodah, je krščanski mož; niso mu neznana telesna dela usmiljenja, in rad jih vrši, kadar se mu za to ponudi prilika. Tistim, ki katekizma še niso popolnoma pozabili — če so ga sploh kdaj znali — bo znano, da spada med telesna dela usmiljenja tudi »žejne napajati« in »popotnike sprejemati«. Kje pa bi bil kak gostilničar, ki bi ne izvrševal teh krščanskih del! — K Potisiku sta zadnji prišla dva žejna popotnika tam iz daljnje Nemčije. Žejna sta bila in trudna. Zato ju je Potisek posadil na klop in jima je postavil na mizo cel liter svoje kapijice. Ali komaj je bila pijača na mizi — popotnika se je še niti dotaknila nista — se že pri vratih pokaže strogo oko postave v osebi orožnika Zimmermanna in oba popotnika, ki sta baje zelo sumljivo izgledala, kar kratkomalo aretira. Potisek je bil pa mnjenja, da orožnik ne ravna prav, in že celo je vzrojil, ko je orožnik dejal, da morata popotnika takoj z njim in pustiti vino na mizi. Strogi zakon je celo

zadevo raztolmačil tako, da se je Potisek vmešaval v uradno poslovanje orožnika in sodnik je Potiska brez milosti obsodil na 20 K globe. »Ali se hočete morda pritožiti?« je vprašal sodnik Potiska. »Saj ne bo nič pomagalo.«

Malo preveč je pomagal. Kajžarjeva hči Marija Dobnikarjeva iz Švice pri Dobrovi je prav bogabojče dekle. Dne 10. t. m. je bila ravno nedelja. Popoldne se je pripravljalo k dežju, Dobnikarjevi so pa imeli seno na travniku. Da bi seno nitrje spravili domu, je stari Dobnikar pozval hčer, naj gre tudi pomagat, kar pa je ta — sklicevaje se na nedeljo — odklonila. Dobnikarja je to razjelilo, pograbil je neko železno reč in se spravil nad neubogljivo hčer. Kdo ve, kaj bi se ji bilo zgodilo, da ni prihitel užitkar Janez Oven, iztrgal Dobnikarju železo iz roke in cprostil Dobnikarjevo hčer iz neprijetnega položaja. Oven je pa menda malo preveč pomagal Dobnikarjevi, kajti Dobnikar je zadobil na glavi precej veliko lahko telesno poškodbo. — Včeraj se je v tej zadevi vršila pred tukajšnjem okr. sodiščem razprava proti Ovnu zaradi lahke telesne poškodbe. Sodnik pa je Ovna oprostil, ker se mu ni dal dokazati zloben namen.

Žalostne rodbinske razmere. Mesar Anton Jesih na Igu je pod kuratelo, ker je bil strasten pijanec in bi bil prav vse premoženje zapravil. V zadnjem času se sploh ne pritakne nobenega dela, samo prepriča se in z ženo pretepava. Žena pa ima skrbeti za mesarijo, za gospodarstvo, za družino, sploh za vse, in poleg tega živi še v vednem strahu pred možem — pijancem. Ni ga dneva, da bi ne bilo v hiši pretepa. Tisti, ki začne, je sedva vedno on, žena pa se mora braniti. Zadnjič n. pr. se je nadnjo spravil najprej z metlo, ko mu je žena metlo vzela iz roke, je pograbil sekiro, in ko mu je tudi to v hudem boju vzel, je vzel v roke nož — nazadnje je morala bežati. In taki prizori se ponavljajo dan za dnevom. — Včeraj sta stala Anton Jesih in Frančiška Jesihova pred okrajnim sodiščem, kajti mož toži ženo, da ga — pretepa. Razprava se je preložila, da se zasliši še ena priča; pokazala pa je že včeraj žalostno sliko nezgodnih rodbinskih razmer. — Klerikalec vpijevedno o svetosti zakona in se ustavlajo vsaki reformi zakonskega prava. Kje je pa v takem nesrečnem zakonu kaka svetost? Ali bi ne bilo bolje, da se taka nevzdržljiva zveza, ki je pekel za oba dela, enkrat za vselej razdrži in da si vsak del zase na novo ustvari — če more in hoče — boljše razmere? In nič drugega ne namerava doseči agitacija za reformo zakona — z ozirom na mnogoštvene nesrečne zakonske zveze.

Razne stvari.

* **Svoje starše umoril.** V Scheveningenu so iz vode potegnili 28letnega veroučitelja Bachraha iz Cochama. Povedal je, da je svojim staršem, stanujočim v Cochamu, z nožem prerezal vratove. Vprašali so pri policiji v Cochamu, ki je potrdila to izjavo Bachraho. Bachraha hčče v najkrajšem času delati pravniški doktorat in je najbrže duševno preveč delal, vsled česar se mu je omračil duh.

* **Štiri dečke porodila.** V občini Kabaj pri Nitri je žena občinskega služnika Lndvika Monosarja porodila štiri zdrave dečke.

* **Nove angleške poštne znamke.** Tiskarni Harrison in sinovi v Londonu, ki že 120 let obstoji, je dala vlada naročilo, da izdela nove poštne znamke za Veliko Britanijo in Irsko s sliko novega kralja. Za zdaj so bo natisnilo novih znamk v znesku za 120 milijonov kron.

* **Vlomi v župnišča.** V nedeljo so vlomili v Niederdorfgrubu v Šleziji v župnišče in odnesli skrinjico, v kateri je bilo vse cerkveno premoženje v vrednosti kakih 20.000 kron. V soboto je skoraj gotovo isti vlomilec skušal vlomiti v župnišče v Wockendorfu. Vendar so pa vlomilca prepolili.

* **Štiri ženske padle v Odru.** Velika nesreča se je zgodila pri Hohenstaenu. 15letna hči nekega posestnika, njena sorodnica in štiri delavke so se hotele v čolnu prepeljati čez Odru. Čoln se je pa prevrnil in vseh šest je padlo v vodo. Dve osebi so rešili, štiri so utonile.

* **Pri lovru na race utonila.** Pri lovru na race v nekem ribniku blizu Bélyje sta utonila dva loveca in sicer davkar Tyrnauer in ekonom Maks Berg iz Darde.

* **Kmetje napadli avtomobil.** Posetnik Konstantin Vičar iz Oseka se je v nedeljo v družbi treh častnikov peljal v Vukovar. Pred vasjo Trebinja je čakalo na avtomobil kakih 200 kmetov ter so ga začeli bombardirati s kamni. Vsi štirje so bili več ali manj zadeti. Nadporočnik Pavel Mihajlovič je potegnil revolver ter je hotel streljati; toda revolver mu je padel na tla ter se sprožil. Krogla mu je šla v desno stegno, težko ranjenega so prepeljali v vukovarsko bolnico.

* **Požari.** Zgodovinski grad v Menloungu na Angleškem je zgorel. Hči posestnika, sira Valentina Blanke, je tudi zgorela. Dva uslužbenca, ki sta skočila skozi okno, sta se smrtnonevarno ponesrečila. — V občini Veliki sv. Ivan na Ogrskem je izbruhnil ogenj ter vsled velikega vetra upepelil 24 hiš. Veliko sena, žita in živine je zgorelo. Škoda presega sveto 200.000 krov. Zanetili so otroci. — V Marseillu je zgorelo skladisčo ondotne trgovinske in obrtnice zbornice. Škoda znaša več milijonov frankov.

* **Ženin in nevesta utonila.** Iz Zemeljne poročajo: Učitelj Andrej Curina, njegova nevesta in še par drugih znancev so napravili izlet po Donavi. Med vožnjo se je čoln prevrnil. Ženin in nevesta sta izginila v valovju. Ostali so se rešili.

* **Duhovnik in učitelj kot glavarja vlomilcev.** V vasi Gatesti na Rumunskem so prijeli veliko družbo kmetov-vlomilcev, ki so bili pod vodstvom ondotnega župnika Mihaila Urseanu in ljudskošolskega učitelja Stanislava Popescu. Kakor so zaprti kmeti izpovedali, sta največji del plena, včasih do 50.000 frankov, dobila učitelj in župnik. Ta dva sta napravljala tudi načrte za vlome ter osebno vodila kmete na kraj, kjer naj se vlomi. Župnika in učitelja so tudi prijeli ter sta obadvaj priznala svojo krivdo. Duhovnik Urseanu je označil nek kraj v župnišču, kjer je imel skritih več dragocenih kinčev, katerih še ni mogel prodati. In v resnici so našli na označenem mestu več dragocnosti iz zlata in biserov, ki reprezentirajo po sodnijski cenitvi zelo veliko vrednost.

* **O zemeljskih ostankih svetega Frančiška.** Rimski časopis »Messaggero« poroča par zanimivih podatkov o zemeljskih ostankih sv. Frančiška Asiškega. Leta 1818. so našli v katedrali asiški, ko so nekaj kopali, rakev, v kateri je bil človeški skelet in več zarjavilnih novev. Med ljudstvom se je pojavila legenda, da so kosti sv. Frančiška. In papež Pij VII. je poslal posebno komisijo, ki naj bi preiskala vso zadevo. Komisija je pa dognala, da ne more biti to skelet sv. Frančiška, ker je imel skelet na prstu pogansk prstan in ker je bil sploh žensk skelet. Toda papeža to mnenje ni prav nič brigalo, temveč je kar na kratko odločil, da se morajo kosti ženske s poganskim prstanom častiti kot preostanki sv. Frančiška asiškega. In to se godi še do danšnjega dne.

Za kratek čas.

— Kaj, vi ste sin mojega starega prijatelja? Kako me to veseli! In kako čeden dečko ste! Kaj pa ste pravzaprav?

= Jaz sem glasbenik.

— Glasbenik? M—m! Glasbenik! In vaš oče je bil tako pošten in spodenčen človek!

Indajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Prstenčnik.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 27. julija 1910.

T o r m i n .

Pšenica za oktober 1910.	za 50 kg	9 47
Pšenica za april 1911.	za 50 kg	9 70
R2 za oktober 1910.	za 50 kg	7 10
Koruza za avgust 1910.	za 50 kg	5 60
Oves za oktober 1910.	za 50 kg	7 17

E f e k t i v .

20 vin. ceneje.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 27. julija 1910.

Hražbeni papirji.	Dinarji	Bindovi
4% majeva renta	93-70	93-90
4,2% srebrna renta	97-60	97-80
4% avstr. kronska renta	93-70	93-90
4% ogr.	92-05	92-25
4% kranjsko deželno posojilo	96-50	—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Srečke.

Srečke iz 1. 1860 1/5	234-25	238 25
" 1864	321—	327—
" tiske	154-70	160 70
" zemeljske I. izdaje	297-75	303-75
" II. ogrske hipotečne	278-25	284 25
" dun. komunalne	533—	543—
" avstr. kreditne	528—	538—
" ljubljanske	82-50	88 50
" avstr. rdeč. kriza	63-75	67-75
" ogr. bazilika	38-20	42-20
" turške	28-50	32-50
	256-25	259-25

Delnice.

„Trgovsko-obračna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z enoletnim jamstvom.

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po $4\frac{1}{2}\%$; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobri stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — **Ravnost menjalnica:** zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadružni pisarni. 10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavozo v lastnem zadružnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18 je imela koncem leta 1909 denarnega prometa . . . . . K 83,116.121-11 K 20,775.510-59

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad . . . . . K 20,000.000

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije; na menice po 6% .

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Usojam si vlijedno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo Prve Češke življenske zavarovalnice.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica

je

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 **518 milijonov K,** obstoječe vloge nad **38 milijonov K,** a rezervni zaklad nad **1 milijon krov.**

Vsaka **izguba** vloženega denaria je **nemogoča**, ker je pri tej hranilnici **izključena vsaka špekulacija** s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po **$4\frac{1}{4}\%$ 0** brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane **domače hranilnike in kreditno društvo.**

Posoja na posestva po 5% obresti in proti odpalačilu po najmanj $1\frac{1}{2}\%$ na leto.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavnica: K 5,000.000—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ čisto. — Kupuje in predaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Rezervni zaklad: K 450.000—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovence je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovanski banki „SLAVIJI“.

Podpirajmo torej domač slovanski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavljal, izpolnit v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fondi K 48,812.797— jamčijo za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop banke „SLAVIJA“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi močmi gesla: »Svoji k svojim!« Osamosvojimo se na narodno-gospodarskem polju!

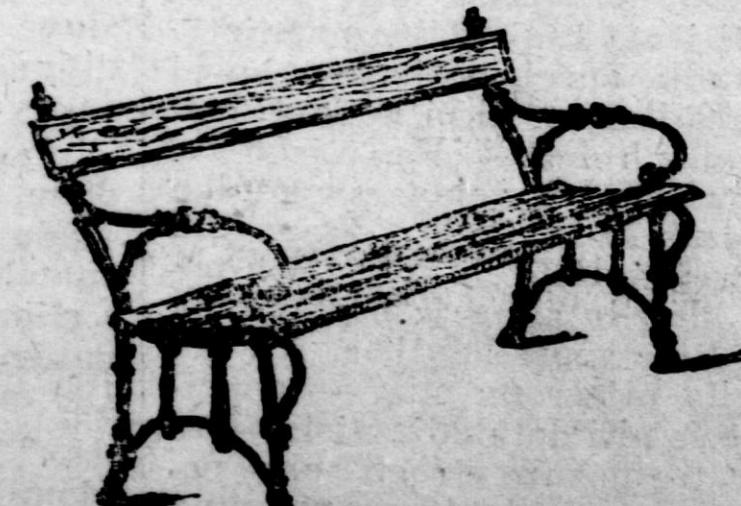
Ne podcenjujmo se! Bodimo odločni, mlačnost, obzirnost in nedoslednost, ki se čim huje nad nami maščujejo, morajo izginuti. Osvojimo se tujega jarma!

A. ŽABKAR, v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 42.

Železolivarna, tovarna za stroje in ključavnica delna.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravo vseh v mojo strok spadajočih predmetov: **strojev, priprav za mline in žage, moderne Francis-turbine** za vsak padec in množino vode, kakor tudi **transmisij** za vsako industrijo. Izdelujem tudi najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer **križe, kotle, peči, klopi, stebre, trombe za vedo** itd.; dalje najraznovesnejše **železne konstrukcije**, kakor strene stole, mostove, vrtinarske rastlinjake, vsa **stavbinska in ključavnica delna**: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike, žično pletenino za ograje vrtom, pašnikom, travnikom itd.

Načrti in proračuni na razpolago.

Vse po primernih tvorniških cenah.